

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Камен Тодоров Цветков

Университет по архитектура, строителство и геодезия, професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, научна област 8 „Изкуства“, професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“, Нов български университет, департамент „Изящни изкуства“, докторска програма „Визуално – пластични изкуства“.

Тема: „Експериментални техники при създаването на художествени обекти в съвременното керамично изкуство“.

Автор: Виолета Илиева Заранкова

Научен ръководител: доц. д-р Моника Попова, Нов български университет.

Представеният дисертационен труд се състои от текстова част и приложения с визуален материал. Текстовата част съдържа увод, три глави, изводи, заключение и библиография. Цитирани са над 70 източника - 25 на хартиен носител и над 45 електронни издания. В структурно отношение са налице необходимите компоненти, изискващи се при подобно изследване.. В текста коректно са посочени цитираните източници.

В контекста на динамично развиващото се съвремие, изследване върху иновативни технологии, отнасящи се до практики с вековни традиции (каквато е керамичното изкуство) несъмнено е актуално и заслужава подобаващо внимание. Предложеният дисертационен труд „Експериментални техники при създаването на художествени обекти в съвременното керамично изкуство“ засяга проблем, който в много отношения остава встрани от теоретичните анализи в сферата на изобразителното изкуство, което определя неговата значимост.

Уводът ясно мотивира избраната тема. Дефинирани са предметът и обектът на изследването. Очертани са проблемите, целите и задачите на изследването.

Първа глава съдържа обширен исторически обзор в развитието на керамичното изкуство, проследено както в световен, така и в регионален план. Изследването се фокусира върху технологични иновации, белязали развитието на керамиката като занаят. Проучването се спира на примери, подкрепени с богат илюстративен материал, представен в приложение едно от дисертационния труд.

Проследено е развитието на керамичното изкуство от началото на двадесети век до наши дни. Удачно се привеждат примери от творчеството на автори, работещи през периода. Редом със световни автори като Пабло Пикасо, Фаусто Мелоти, Лусио Фонтана, Хуан Миро се разглеждат и примери от творчеството на български художници, работили в периода след освобождението – Стефан Димитров, Георги Бакърджиев, Иван Ненов, Йова Раевска, Венко Колев.

Внимание заслужава анализът на естетическите промени в керамичното изкуство, настъпили следствие на социално-икономическото развитие на човечеството. В този смисъл важно е отделеното в изследването място на технологичните нововъведения и тяхната роля в развитието на керамиката – най-вече 3D технологията. Оттук и основанието за направения от Виолета Заранкова извод за интердисциплинарния характер в редица произведения на съвременното керамично изкуство.

Удачно е направеното разграничение между интердисциплинарност и мултиматериалност (както я определя Виолета Заранкова). Срещано като ясно изразена тенденция в художествената практика в наши дни комбинирането на различни материали с класическа керамична технология има своите отражения в естетическия резултат.

Втора глава на предложения дисертационен труд разглежда експериментални техники в съвременната керамична практика. Наред с проследяването на основни материали, както и специфичната им роля в процеса на формообразуване, съществени са изследванията върху използването на различни нетрадиционни за керамиката материали, дефинирани от Заранкова като първични (дърво, слама, трева) и вторични (хартия, метал, стъкло). Важни са изводите за влиянието на тези примеси върху крайния художествен продукт. Разгледани са основни техники на изграждане на формата и възможностите за използване на нетрадиционни материали в този процес. Интерес представляват нетрадиционните декоративни техники, обект на изследването.

Трета глава се спира върху произхода и развитието на 3D принтирането, проучва технологиите и използваните материали и приложението им в контекста на съвременния свят. Съществен е анализът за възможностите, които 3D принтирането предоставя в съвременната керамична практика. В детайли са изложени предимствата и недостатъците на технологията в процеса на изграждане на керамичната форма. Изследването е подкрепено с изчерпателен илюстративен материал от творчеството на автори, използващи метода в своята практика.

Заключението на дисертацията убедително подкрепя изведените резултати и прави необходимите обобщения.

Приносите на дисертационния труд могат да се формулират в няколко основни насоки:

- систематизира историческото развитие на керамиката както в световен, така и в регионален план;
- представя нетрадиционни поведения в съвременното керамично изкуство;

- проследява развитието и приложенията на 3D принтиращите технологии;
- изследва и анализира 3D керамичното принтиране.

В заключение смятам, че изследването е коректно и ценно като научна интерпретация и демонстрира задълбочени теоретични познания относно изложения проблем.

Предвид качествата на дисертационния труд предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Виолета Заранкова научно – образователната степен „доктор“ в научна област 8 „Изкуства“, професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“. Ще гласувам положително.

София

01.07. 2020 г.

доц. д-р Камен Цветков

.....